

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211154
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723211154.5

Uznesenie

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Dagmar Soliarová, vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka C. B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F., F. G. XX, právne zastúpená JUDr. Ivetou Pálffy Fabiánovou, advokátkou, Štefánikovo nám. 5, Spišská Nová Ves a otec H. I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. XXXX/XX, v konaní začatom na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec mal. dieťaťa podal na tunajší súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 366 a 367 CMP, v ktorom žiadal, aby súd zveril mal. A. do jeho osobnej starostlivosti, matke dieťaťa upravil styk na každý páry vikend v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každú nepárnu stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., pričom si dieťa navzájom budú preberať a odovzdávať v školskom zariadení. Zároveň týmto návrhom žiadal určiť výživné zo strany matky v sume 30,- eur mesačne. Taktiež sa domáhal zákazu partnera matky H. K. vstupovať do bytu matky v čase, kedy sa bude v byte nachádzať maloletá A.. Navrhovateľ poukázal na to, že u matky je stresové prostredie pre dieťa, separácia dieťaťa od otca počas pobytu u matky vyústili až do život ohrozujúcich zdravotných problémov dieťaťa a sú dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia. Striedavá starostlivosť pre dieťa nie je vhodná a je potrebné okamžite túto starostlivosť zmeniť. Poukázal aj na konflikt, ktorého svedkom bolo mal. dieťa a jednalo sa o napadnutie medzi navrhovateľom a druhom matky. Otec dieťaťa doložil lekárske správy ohľadom maloletej od detskej lekárky, detskej psychologičky a psychiatricky, ktoré sa týkali zdravotných problémov dieťaťa a kde poukázal na to, že dieťa už má aj pridružené psychologické problémy z rozvodu rodičov a striedavej starostlivosti.

2. Súd prvého stupňa návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia zamietol rozhodnutím pod sp. zn. 15P/108/2023 – 29 zo dňa 20.9.2023. Súd konštatoval, že v danom prípade nebola osvedčená naliehavá potreba nariadenia neodkladného opatrenia, zmena výchovného prostredia je závažný zásah do životnej situácie dieťaťa, takýto zásah vyžaduje úplné zistenie skutkového stavu vo všetkých podstatných aspektoch. Voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec dieťaťa. Odvolací súd svojím rozhodnutím pod sp. zn. 19Cop/75/2023 – 86 zo dňa 12.12.2023 zrušil uznesenie Okresného súdu v Poprade a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že je potrebné zobrať do úvahy zdravotný stav mal. dieťaťa, vysporiadať sa s uloženým výchovným opatrením spočívajúcim v povinnosti rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení za účelom zlepšenia komunikácie, zistiť či rodičia mal. dieťaťa rešpektujú rozhodnutie súdu a zúčastňujú sa odborného poradenstva a za týmto účelom nariadiť vo veci pojednávanie a vypočuť matku aj otca mal. dieťaťa.

3. V zmysle pokynov Krajského súdu bolo nariadené vo veci pojednávanie. Otec dieťaťa vo svojej výpovedi uviedol, že trvá na podanom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, týkajúceho sa zmeny výchovného prostredia a zverenia dieťaťa do svojej starostlivosti. Poukázal na to, že návrh podával hlavne z dôvodu, že po neúspešných pokusoch s matkou dohodnúť sa ohľadom osobnej starostlivosti

o dieťa, toto malo vážne zdravotné problémy, čo vyústilo až do toho, že dieťaťu musel byť podaný klystír. Zároveň s dieťaťom navštívil psychológa a psychiatra, ktoré správy predložil súdu, má za to, že pre dieťa nie je vhodná striedavá starostlivosť a žiada dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Otec uviedol, že matka mu neumožňuje riešiť situácie, ktoré nastanú s dieťaťom a následne to vyúsťuje do zdravotných problémov dieťaťa. V čase, keď mal mať dieťa, mu matka listom oznámila, že dieťa berie na dovolenku a ona si určila termín, ktorý bude náhradný, pričom ju ako otec požiadal o to, aby mohol mať dieťa na ďalší víkend po návrate z dovolenky a toto mu nebolo umožnené. Uviedol, že matka s ním jedná direktívne a aj keď malo dieťa problémy s vyprázdňovaním, žiadal matku, aby mu dieťa nechala po dobu dvoch hodín, ale ani toto mu nebolo umožnené. Namiesto toho v minulosti zobrala dieťa do Košíc na jeden víkend k bývalej partnerke otca a podľa názoru otca ovplyvňovali dieťa voči jeho osobe. Pritom dieťa má k nemu veľmi dobrý vzťah. Nie je vhodné, že pri zdravotnom probléme dieťaťa matka nereaguje v prospech dieťaťa, nedokážu sa o tomto spoločne porozprávať, problém eskaluje a následne požiadal kolízneho opatrovníka o konzultáciu, pri stretnutí pred kolíznym opatrovníkom tento problém spoločne prekonzultujú a dohodli sa, že sa spoločne ako rodičia dieťaťa stretnú raz do týždňa po ukončení vyučovania a práve takéto stretnutie malo dobrý vplyv aj na zdravotný stav dieťaťa, keď sa jeho problémy čiastočne upravili. Otec vo svojej výpovedi poukázal na to, že práve oni dvaja ako rodičia sa nevedia spoločne porozprávať a zbytočne do konfliktu zaťahujú tretiu osobu. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu otec uviedol, že sa nestotožňuje s tým, žeby matku nejakým spôsobom znevažoval. Odvolací súd vychádzal len zo správy vytrhnutých z kontextu, pričom nebral do úvahy lekárske správy od detskej psychologičky a psychiatricky. Otec taktiež krátkou cestou doručil sms-správy týkajúce sa uvedených záležitostí vo vzťahu k jeho osobe zo strany matky, ktorá sa voči nemu vyjadruje negatívne a vulgárne. Taktiež otec vo vyjadrení uviedol, že od 19.2.2024 bola maloletá v starostlivosti matky, dňa 20.2.2024 dieťa nenastúpilo do školy a to od utorka 20.2. do piatka 23.2. z rodinných dôvodov. Kontaktoval matku dieťaťa, pýtal sa na dôvod, prečo dieťa nie je v škole. Matka mala vypnutý telefón, na správy nereagovala a večer mu poslala správu, že odchádza s dcérou na dovolenku na dva týždne do zahraničia a bude tam aj v čase, kedy má byť dieťa v jeho starostlivosti. O tomto zámere nebol vopred informovaný a matka nemala ani snahu o tomto sa dohodnúť. Pritom mal dojednaný termín pre dieťa u gastroenterológa. Matka sa s ním ani nedohodla ako mu vynahradí stratený čas s dcérou. Zo zahraničia sa mali vrátiť 4.3.2024, pričom on ju mal mať v starostlivosti od 2.3.2024 do 5.3.2024. Zároveň otec uviedol, že ak by bola dcéra zverená do osobnej starostlivosti matky, dialo by sa presne to, čo aj v súčasnosti, že matka by ho kompletne vylúčila z možnosti podieľať sa na starostlivosti a bránila by dieťaťu v kontakte s ním.

4. Matka mal. dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ by urobila čokoľvek ako rodič pre mal. dieťa, zo strany otca to bude vždy znevažované a nepochopené, s útokmi voči osobe matky. V rámci stretnutí, na ktorých sa dohodli a ktoré absolvovali raz do týždňa, spoločne po ukončení vyučovania, sa vždy otec ku dieťaťu nakláňal, niečo jej šepkal, ovplyvňoval dieťa a preto takéto stretnutia nemali žiaden význam. Matka uviedla, že nerozumie tomu, prečo sú zo strany otca na ňu podávané trestné oznámenia, keď ona ako matka urobila všetko preto, aby dieťa bolo spokojné. Zariadila si prácu tak, aby sa dieťaťu mohla plne venovať, taktiež to, že teraz boli na dovolenke, je len v prospech maloletej, pretože absolvovali dovolenku pri mori. Aj v súčasnosti keď chcela odísť na dovolenku s dieťaťom, nemohla to urobiť iným spôsobom, len to oznámiť otcovi už v čase, keď boli na ceste, pretože zo strany otca by jej to nebolo dovolené. Namiesto týchto troch dní, ktoré mal mať otec dieťa v starostlivosti, matka ponúkla otcovi mať dieťa počas celých veľkonočných prázdnin. Čo sa týka zdravotných problémov s vyprázdňovaním, dieťa keď je pri nej, vyprázdňuje sa pravidelne a nemá s tým žiaden problém.

5. Na pojednávaní sa rodičia dohodli o tom, že otec si dieťa vyzdvihne po ukončení vyučovania dňa 6.3. a bude mať dieťa až do piatku 8.3.2024, s čím matka súhlasila.

6. Právna zástupkyňa matky navrhla, aby súd zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia. V návrhu nebolo ani preukázané ani osvedčené, že je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery mal. dieťaťa, nebolo preukázané, že dieťaťu hrozí ujma, a taktiež došlo k stabilizácii zdravotného stavu dieťaťa. To, že dieťa malo predtým zdravotné problémy, súvisí s tým, že dieťa je neustále v konflikte loajality. Nie je možné, aby otec presadzoval svoju vôľu tým, že A. musí byť výlučne v jeho starostlivosti. Čo sa týka lekárskeho a psychologického správ, ktoré predkladá otec, ani na jednom z týchto vyšetrení matka nebola prítomná a nebola o tom ani upovedomená, nie je možné ich zobrať do úvahy. Aj odvolací súd skonštatoval, že otec sponchybuje úlohu matky v živote dieťaťa a bolo to preukázané aj v ostatných konaniach, ktoré sa viedli. Otec vytvára podmienky k tomu, aby sa nemohla realizovať striedavá starostlivosť, vyberal dieťa zo školského klubu a nerešpektoval rozhodnutie súdu. Právna zástupkyňa poukázala na závery rozhodnutia odvolacieho súdu, taktiež sa snažili o zlepšenie komunikácie rodičov aj prostredníctvom UPSVaR, zatiaľ to však nevedlo k zlepšeniu vzájomných vzťahov. Čo sa týka

predložených sms-správ na pojednávaní zo strany otca, nie je zrejmé, z akého roku sú, z akého dátumu, takúto správu nie je možné brať za relevantnú, pretože pri rozvoze sú emócie vyburcované a žiadala, aby súd tieto predložené správy nebral do úvahy. Vo vzťahu k výchovnému opatreniu rodičia ako aj právna zástupkyňa matky uviedli, že doposiaľ výchovné opatrenie nebolo realizované a to aj z toho dôvodu, že u psychológov nie sú termíny, resp. sú veľmi dlhé čakacie lehoty a až v súčasnosti majú navštíviť psychologičku s tým, že prvý termín je určený na 11.3.2024.

7. Kolízny opatrovník uviedol, že dlhodobu spolupracujú s oboma rodičmi a za účelom zlepšenia zdravotného stavu mal. dieťaťa im bola navrhnutá možnosť stretávať sa aj počas týždňa tak, aby dieťa zažilo svojich rodičov pri spoločnej aktivite s tým, že sa dokážu vzájomne porozprávať, vyriešiť si veci a dieťa práve toto potrebuje. Bolo im tiež navrhnuté, aby sa zúčastnili aj spoločnej aktivity v škole, napríklad pri nejakom vystúpení dieťaťa, aby ich dieťa spolu videlo a aby malo pocit, že dokážu sa spoločne porozprávať. Taktiež ako kolízny opatrovník navrhli možnosť kontaktu počas striedavej starostlivosti s druhým rodičom v priebehu toho týždňa podľa potrieb dieťaťa, či už by to bolo spoločné stretnutie alebo telefonický kontakt alebo urobienie nejakej úlohy. Dieťa v tomto veku ešte potrebuje aj počas týždňa striedavej starostlivosti kontakt s druhým rodičom, vzhľadom k tomu, že v tomto veku možno ešte nedokáže prežiť plnohodnotný týždeň len v starostlivosti jedného rodiča a druhý rodič mu chýba. V závere stretnutia pred kolíznym opatrovníkom obaja rodičia súhlasili s tým, že niečo v tomto smere urobia, že budú aj v telefonickom kontakte s druhým rodičom.

8. Podľa § 2 CMP s použitím ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (1). O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví (2).

12. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 3/2010).

13. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení je rozhodnutím dočasnej povahy predpokladajúcim aspoň osvedčenie danosti práva alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré neprejudikuje práva a povinnosti účastníkov a preto nemôže nahrádzať konečné rozhodnutie vo veci samej a poskytnúť účastníkom definitívnu ochranu. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia je skutočnosť, že je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Pre potrebu dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Rozsudkom Okresného súdu v Poprade, č.k. 15P/257/2019-590 zo dňa 21.2.2023, bola nariadená striedavá starostlivosť u mal. dieťaťa a tento rozsudok bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Prešove pod sp. značkou 15CoP/1/2023 – 655 zo dňa 22.6.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.7.2023. Zároveň týmto rozhodnutím súd uložil rodičom mal. dieťaťa výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení za účelom zlepšenia komunikácie vo vzťahu k mal. dieťaťu.

17. Matka mal. dieťaťa podala na súd návrh na zmenu výchovného prostredia, ktoré konanie sa vedie pod sp. zn. 15P/116/2023, v ktorom žiadala zveriť dieťa do svojej výchovnej starostlivosti, určiť výživné zo strany otca a určiť styk otca s mal. dieťaťom. Následne otec mal. dieťaťa podal návrh na zmenu výchovného prostredia, v ktorom žiadal zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti a určiť výživné zo strany matky ako aj styk matky s mal. dieťaťom. Súd spojil obe konania na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 15P/116/2023. V rámci predmetného konania sa po predložení jednotlivých vyjadrení vytýčil termín pojednávania na deň 26.3.2024.

18. Z doplneného dokazovania vo veci vydania neodkladného opatrenia vyplýva, že rodičia dieťaťa doposiaľ nerealizovali predmetné výchovné opatrenie a to aj z jedného základného dôvodu, že je veľmi ťažké dostať termín v psychologickkej alebo psychoterapeutickej ambulancii vzhľadom k súčasnej vyťažnosti psychológov. Na základe dopytu u psychologičky rodičia v súčasnosti dostali termín, a od 11.3.2024 by mali začať realizovať predmetné výchovné opatrenie. Výsledky realizácie výchovného opatrenia by mali byť jedným z podkladov aj pre účely konania o zmenu výchovného prostredia, vedenom na súde pod sp. zn. 15P/116/2023. Na základe doporučenia od kolízneho opatrovníka, ktorý bol zameraný na zlepšenie vzájomného rodičovského vzťahu, však už rodičia začali realizovať stretávanie sa v rámci bežného týždňa po ukončení vyučovania u mal. A. s tým, že sa stretli spoločne s dieťaťom. Zo strany kolízneho opatrovníka práve v tejto veci bolo odporúčané, aby strávili spoločnú aktivitu, aby dieťa videlo, že rodičia sa dokážu spoločne porozprávať a aby dieťa aj počas realizácie striedavej starostlivosti u jedného rodiča malo kontakt s druhým rodičom.

19. Zároveň z dokazovania vyplynulo, že v súčasnosti otec ďalej nenavštevuje s dieťaťom detskú psychologičku a detskú psychiatričku a správy, ktoré otec predložil, reagovali na zdravotný stav mal. dieťaťa, boli viazané viac-menej na konkrétnu situáciu, ktorá sa v minulosti vyskytla. V súčasnosti obaja rodičia zhodne uviedli, že u dieťaťa došlo k čiastočnému zlepšeniu zdravotného stavu, tento je stabilizovaný, dieťa nemá momentálne problém s vyprázdňovaním, matka uvádza, že v prípade, ak je dieťa v jej starostlivosti, alebo boli spolu na dovolenke, u maloletej sa tieto problémy nevyskytli.

20. Z predložených správ, z výpovedí rodičov a kolízneho opatrovníka vyplýva, že v prvom rade je potrebné zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi. Za týmto účelom je teda potrebné realizovať výchovné opatrenie zamerané práve na oboch rodičov, na zlepšenie ich komunikácie, pretože nestranné odborné poradenstvo môže pomôcť rodičom upraviť vzájomné rodičovské vzťahy a nastavenie mal. A. tak, aby dieťa malo pocit bezpečia, prijatia, lásky zo strany oboch rodičov a tým by mohli aktívne participovať na výchove a starostlivosti o mal. dieťa.

21. Na základe zisteného skutkového stavu má súd za to, že návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadal zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti, nie je dôvodný. Zdravotný stav dieťaťa je toho času čiastočne zlepšený, stabilizovaný, nie je nevyhnutné bezodkladne meniť pomery mal. dieťaťa vydaním neodkladného opatrenia, zverením do starostlivosti jedného z rodičov a zrušením striedavej osobnej starostlivosti. O tejto otázke prebieha riadne konanie, kde je potrebné doplniť dokazovanie správou z poskytnutej odbornej pomoci, poprípade ďalším odporúčaným skutočnosťami zo strany psychológa, doplniť dokazovanie o vhodnosti výchovného prostredia, vysporiadať sa s celkovou situáciou ako na strane rodičov, tak aj na strane dieťaťa a sledovať najlepší záujem mal. dieťaťa. Preto súd návrh otca zamietol a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia uznesenia v 3 vyhotoveniach a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).